

REGLUGERÐ

um framkvæmd námskeiða fyrir vélgæslumenn (VM).

1. gr.

Rétt til þess að sækja námskeið fyrir vélgæslumenn á skipum allt að 30 brúttótonnum með aðalvél 375 kW vél eða minni hafa þeir sem náð hafa 18 ára aldri. A-námskeið veitir réttindi á skip allt að 20 brúttótonnum og B-námskeið allt að 30 brúttótonnum.

2. gr.

Vélskóli Íslands, eða annar sambærilegur aðili, hefur yfirumsjón með framkvæmd námskeiðanna, sér um samningu námsefnis í samræmi við innihald þeirra og heldur skrá um þá sem ljúka námskeiðunum.

3. gr.

Til þess að fylgjast með að ekki verði misræmi í kennslu og kennsluaðstöðu við framkvæmd námskeiðanna skal ráðuneytið skipa fimm manna nefnd sem sjái um nauðsynlega samræmingu. Landssamband íslenskra útvegsmanna, Landssamband smábátæigenda, Vélstjórafélag Íslands og Vélskóli Íslands, eða annar sambærilegur aðili, skulu tilnefna hver sinn fulltrúa í nefndina og ráðuneytið þann fimmta og skal hann vera formaður. Nefndina skal skipa til þriggja ára

4. gr.

A-námskeið veitir réttindi til vélgæslu á skipum allt að 20 brúttótonnum með aðalvél 375 kW vél eða minni. Námskeiðið skal vera 65 kennslustundir og fjalla um eftirfarandi atriði:

1. Vélin

- Vinnumáti:
Uppbygging díselvéla, bæði fjörgengis- og tvígengisvéla.
- Einstakir vélahlutar:
Hreyfihlutar véla, stimplar, sveifarás, lokar, stimpilstangir, strokkfóðringar og strokklok.
- Afgaskerfi:
Virgni skolloftsblásara, skolloftskæla og frágangur afganggreina.
- Frágangur véla:
Kynning á undirstöðum og afréttingu véla.
- Eldsneytiskerfi:
Eldsneytisgeymar, vatnsskilja, síur, dælur, eldsneytislokar og lagnir. Lofttæming. Helstu atriði um bilanaleit og meðferð eldsneytiskerfis.
- Smurkerfi:
Val og umhirða á smurolú og síubúnaði, smurolúdælur, smurolúkælar og ferill smurolú.
- Kælikerfi:
Helstu gerðir kælikerfa, kælar/utanálíggjandi kælar, innanborðskælar, tæringavarnir, vatnslás og kælivatnshitastig, hlutverk varnarskauta í kælikerfum, kælivatnsdælur, lokar og efni í lokum.
- Keyrsla véla:

Kynning á ástimpluðum stærðum á vélum, varmayfirlestun véla, eyðslukúrfur og skrófulínurit.

2. Drifbúnaður

- Gír:
Helstu gerðir gíra, niðurfærslugíra, hældrifa og skiptigíra. Olía og umhirða.
- Skrúfa:
Fastar skúfur og skiptiskrúfur. Umgengni og helstu viðgerðir.

3. Ýmis kerfi

- Austurkerfi:
Farið yfir síur, dælur og loka og val á efni og búnaði kynnt.
- Stýri:
Nemendum kynnt stýrisvél og umhirða hennar, einnig stýrisblað og frágangur þess.

4. Rafkerfi

- Tenging kerfis:
Kynning á einlínmyndum af rafmagnskerfum bátsins, tengingar, frágangur og umhirða. Gerð grein fyrir helstu bilunum.
- Rafkerfi fyrir handfærarúllur:
Kynning á einlínmynd og tengingum á algengustu tegundum af handfærarúllum.
- Rafgeymar:
Uppbygging rafgeyma, umhirða, rað- og hliðtenging, varúðarráðstafanir, hleðsla og afhleðsla.
- Startari:
Uppbygging og tengingar.
- Glóðakerti:
Helstu gerðir glóðakerta og gerð grein fyrir öðrum aðferðum til upphitunar lofts við gangsetningu.
- Riðspennukerfi 230 V:
Kynning á riðspennukerfum í minni bátum. Hættur við slík kerfi og algengustu truflanir á þeim kynntar.

5. Reglugerðir varðandi vélakerfi smábáta

- Reglugerðir um varahluti, rafkerfi, vélakerfi og mengun sjávar. Gerð grein fyrir úttekt og viðurkenningu flokkunarfélaga á vélum, bátum og búnaði.

6. Varahlutir og verkfæri

- Fjallað um meðferð og geymslu varahluta og helstu gerðir handverkfæra kynntar og notkun þeirra.

7. Vökvakerfi

- Vökvageymar, dælur, síur, öryggisbúnaður og annar búnaður svo sem háþrýstivindur í minni bátum sem og lokar og lagnir sem þeim tilheyra.

8. Vetrargeymsla

- Frágangur vélar og skrokks og gerð grein fyrir frostþoli vökva.

B-námskeið veitir réttindi til vélgæslu á skipum allt að 30 brúttótonnum með aðalvél 375 kW vél eða minni. Til að ljúka B-námskeiði þarf til viðbótar A-námskeiði að ljúka eftirtöldum áföngum vélavarðanáms samkvæmt aðalnámskrá framhaldsskóla:

Málmsuða MLS 102
Smíðar SMÍ 104
Vélstjórn VST 103 204

5. gr.

Námsárangur nemenda skal metinn með prófi í lok námskeiðs. Einkunnir skal gefa í heilum tölum 1 - 10 og lágmarkseinkunn til að standast próf er 5. Kennari metur úrlausnir nemenda. Ef upp kemur ágreiningur á milli kennara og nemanda um mat úrlausnar skal námskeiðshaldari kalla til prófdómara sem menntamálaráðuneytið samþykkir og skal úrskurður hans gilda. Með heimild ráðuneytisins getur nefnd sú, sem mælt er fyrir í 3. gr., látið gera úttekt á námskeiðunum í því skyni að fylgjast með gæðum þeirra og námskröfum.

6. gr.

Heimilt er námskeiðshaldara að meta fyrra nám nemenda þannig að þeim sé heimilt að gangast undir próf án þess að sækja tíma á námskeiðinu ef talið er að fyrra nám samsvari efni námskeiðsins.

7. gr.

Reglugerð þessi er sett með heimild 3. mgr. ákvæðis til bráðabirgða laga nr. 76/2001 um áhafnir íslenskra farþegaskipa og flutningaskipa og öðlast þegar gildi. Jafnframt fellur úr gildi reglugerð nr. 340/1996.

Menntamálaráðuneytinu, 31. mars 2003.

Tómas Ingi Olrich.

Guðmundur Árnason.